

1. Загальна характеристика Програми

Програма правової освіти населення Полтавської області на 2021 - 2025 роки (далі – Програма) розроблена Юридичним департаментом Полтавської обласної державної адміністрації на виконання Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18.10.2001 № 992/2001, Концепції розвитку громадянської освіти в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710-р, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641 та є продовженням реалізації напрямів діяльності та завдань, що були передбачені у Програмі правової освіти населення області на 2016 - 2020 роки.

Відповідальними виконавцями та співрозробниками Програми є Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації та Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.

Виконавцями заходів Програми є: Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації, Полтавський обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.

Головними розпорядниками коштів Програми є Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації та Полтавська обласна державна адміністрація (Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій).

Правова освіта – це комплекс системних заходів реалізації державної політики, одним із пріоритетних завдань якої є підвищення рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення, створення належних умов для набуття громадянами правових знань, а також забезпечення їх конституційного права знати свої права і обов'язки.

Програма правової освіти передбачає подальше створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок у їх застосуванні, забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації та безоплатної правової допомоги, формування у них поваги до права, а також визначає основні напрями правоосвітньої діяльності та першочергові заходи щодо їх реалізації.

1. Паспорт програми

1.	Ініціатор розробки програми	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розробку програми	Національна програма правової освіти населення, затверджена Указом Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001
3.	Розробник та співрозробники програми	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.
4.	Відповідальні виконавці програми	Головні розпорядники коштів: Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Полтавська обласна державна адміністрація (Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій). Відповідальні виконавці: Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.
5.	Номер і назва операційної цілі Стратегії розвитку Полтавської області 2021-2027, якій відповідає програма	1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут 1.3. Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки.
6.	Термін реалізації програми	2021 – 2025 роки
7.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	-
8.	Бюджети, з яких залучаються кошти на виконання програми	Обласний бюджет
9.	Очікуваний обсяг фінансування програми, всього	1895 тис. грн.

	у тому числі за рахунок коштів:	
1)	державного бюджету	-
2)	обласного бюджету	1895 тис. грн.
3)	районного, міського, селищного (сільського) бюджету	-
4)	інших джерел фінансування	-

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Подолання деформації правової свідомості та створення умов для підвищення рівня правової культури населення, активної і свідомої участі громадян у здійсненні реформи є сьогодні першочерговим завданням суспільства і держави на шляху розбудови в Україні громадянського суспільства і правової держави.

Новації та прогресивні реформи в Україні потребують роз'яснень їх напрямів та суті, пояснення основних термінів, ознайомлення громадськості з новими нормативно-правовими актами та механізмами захисту своїх прав і свобод. Держава створила систему безоплатної правової допомоги, яка захищає вразливі верстви населення, але потребує підтримки органів місцевого самоврядування по інформуванню населення про її можливості та механізми захисту. Правопросвітництво є одним із основних напрямків її діяльності.

Саме правова культура та правове виховання населення є соціальною гарантією дії верховенства правового закону в суспільстві. Проблема правової свідомості і правової культури є тривалий час актуальною і це обумовлює потребу в неухильному зростанні і досягненні високого рівня правової культури кожного громадянина, кожної посадової особи, кожного державного службовця і, особливо, професійних юристів, на яких припадає головна робота у законотворчості і застосуванні права. Лише тоді рівень правової культури населення досягне найвищого щабля розвитку, лише тоді кожен громадянин держави відчує власну приналежність до правового життя країни, буде активним учасником правового процесу і матиме змогу самостійно аналізувати чинне законодавство, відзначаючи його здобутки і недоліки.

Правова освіта населення починається у сім'ї, закладах дошкільної освіти, де дітям надаються початкові знання про норми поведінки, звички щодо їх виконання, виховується повага до батьків, вчителів, людей похилого віку та інших осіб, формуються алгоритми морально-правової поведінки, нетерпимість до порушників норм права, почуття відповідальності за свою поведінку.

Процес правової освіти повинен бути безперервним, тому надання дітям необхідного рівня правових знань повинно продовжуватися у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, проведення широкої позааудиторної роботи з правового навчання і виховання, до якої залучатимуться науковці, вчені, представники правозахисних організацій і

правоохоронних органів, а також працівники центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Складовою частиною правової освіти є самоосвіта громадян з питань держави і права. Методичні матеріали з правової освіти населення розробляються Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.

З метою розвитку правової освіти населення необхідно систематично через засоби масової інформації інформувати населення про національне законодавство, діяльність органів законодавчої, виконавчої, судової гілок влади тощо.

Для подальшого вдосконалення правової освіти населення області в межах державного замовлення необхідно створювати загальні і навчальні телевізійні та радіомовні канали, друковані видання, а також запроваджувати сторінки, рубрики та інші популярні форми надання правової інформації. Також заклади культури повинні здійснювати відповідну правоосвітню та правовиховну діяльність.

За участю органів виконавчої влади, відповідних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, навчальних закладів і наукових установ області необхідно проводити лекторії, кінолекторії, правові клуби, виставки друкованої продукції правового спрямування, зустрічі з фахівцями-юристами та інші заходи.

3. Мета програми

Метою Програми є підвищення правової культури і свідомості громадян, набуття широкими верствами населення правових знань і навичок у їх застосуванні та забезпечення доступу громадян до безоплатної правової допомоги.

4. Напрями діяльності та заходи програми, обсяги і джерела фінансування, строки та етапи її виконання

№ з/п	Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн.				
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1.	Правова освіта населення	Вивчати та аналізувати діяльність міжвідомчих координаційно-методичних рад (далі – МКМР) з правової освіти населення, що утворені в області. Вживати організаційні, методичні та інші заходи щодо поліпшення їх ефективності	Щорічно 2021-2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, міськвиконкоми, районні державні адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-
2.	Правова освіта населення	Організовувати проведення інноваційних правоосвітніх заходів серед населення, зокрема серед учнівської та студентської молоді	Щорічно 2021-2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-
3.	Правова освіта населення	Забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальних семінарів на правову тематику для науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти	Щорічно 2021-2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-

4.	Правова освіта населення	Забезпечити роботу постійно діючого семінару з метою підвищення рівня правових знань працівників юридичних служб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій області	Щорічно 2021- 2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-
5.	Правова освіта населення	Забезпечити проведення роботи з позашкільної освіти та виховання дітей шляхом оптимізації діяльності гуртків, клубів, лекторіїв та іншого правоосвітнього профілю в закладах освіти та бібліотеках області	Щорічно 2021- 2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації	-	-	-	-	-	-
6.	Правова освіта населення	Проводити огляд – конкурс на кращу організацію правоосвітньої та правовиховної роботи в закладах освіти	Щорічно 2021- 2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-
7.	Правова освіта населення	Проведення конференції «Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти», видання матеріалів конференції	Щорічно 2021- 2025	Полтавська обласна державна адміністрація, Полтавський обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і	Обласний бюджет	18	18	18	18	18

				організацій, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області						
8.	Правова освіта населення	Організувати проведення семінарів, тренінгів, вебінарів тощо з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Щорічно 2021- 2025	Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	-	-	-	-	-	-
9.	Правова освіта населення	Проводити виїзні семінари в територіальних громадах області з питань правової спроможності територіальних громад та реалізації державних механізмів доступу до безоплатної правової допомоги (оплата праці викладачів та нарахування на оплату праці, транспортні послуги)	Щорічно 2021- 2025	Полтавська обласна державна адміністрація, Полтавський обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Полтавський обласний Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	Обласний бюджет	50	50	50	50	50
10.	Правова освіта населення	Здійснювати розробку, видання та розповсюдження інформаційних буклетів, брошур, плакатів з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Щорічно 2021- 2025	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр	Обласний бюджет	60	60	60	60	60

				з надання БВПД у Полтавській області						
11.	Правова освіта населення	Здійснювати розробку, видання та розповсюдження методичних посібників з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Щорічно 2021- 2025	Полтавська обласна державна адміністрація, Полтавський обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	Обласний бюджет	25	25	25	25	25
12.	Правова освіта населення	Проведення заходів щодо інформування громадян про правову політику держави, забезпечення прав і свобод людини у рамках відзначення Дня юриста, Дня адвоката та Дня безоплатної правової допомоги	Щорічно 2021- 2025	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	Обласний бюджет	6	6	6	6	6
13.	Правова освіта населення	Висвітлювати у місцевих газетах, агентствах, аудіо візуальних та інших ЗМІ, які мають значні тиражі та сфери розповсюдження інформації, про право осіб на безоплатну правову допомогу,	Щорічно 2021- 2025	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Юридичний департамент	Обласний бюджет	40	40	40	40	40

		кращі практики захисту адвокатами населення, успішні справи та новації в законодавстві		Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області, місцеві газети, агентства, радіо, телеканали та інші ЗМІ						
14.	Правова освіта населення	Виготовлення та демонстрація соціальної реклами інформаційно-роз'яснювального характеру з правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги (виготовлення відеороликів, плакатів, листівок, іншої друкованої продукції, розміщення її в ЗМІ, в громадському транспорті, в громадських місцях на світлодіодному екрані, на біг-бордах, сіті-лайтах, та ін.)	Щорічно 2021- 2025	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	Обласний бюджет	80	80	80	80	80
15.	Правова освіта населення	З метою підвищення рівня правових знань різних верств населення, вдосконалення системи правової освіти забезпечити видання щомісячної газети юридично-просвітницького спрямування «Правовий вісник», який розповсюджуватиметься безкоштовно	Щорічно 2021- 2025	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації, Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації, Регіональний центр з надання БВПД у Полтавській області	Обласний бюджет	100	100	100	100	100
Всього коштів:						379	379	379	379	379

4.1. Бюджет програми

тис. грн.

Очікувані джерела фінансування	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Частка у % від загального обсягу фінансування
Обсяг коштів, усього, у тому числі:	379	379	379	379	379	
державний бюджет	-	-	-	-	-	-
обласний бюджет	379	379	379	379	379	100 %
районні, міські бюджети	-	-	-	-	-	-
бюджети сіл, селищ, об'єднаних територіальних громад	-	-	-	-	-	-
Інші джерела	-	-	-	-	-	-

5. Очікувані показники успішності програми (критерії оцінки ефективності виконання заходів програми)

Показники успішності проєкту	Значення показника станом на початок реалізації програми	Одиниця виміру	Прогнозовані значення показників успішності станом на завершення бюджетного року					Джерела інформації показників
			1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	
Кількість проведених засідань Полтавської обласної міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення (далі –	Посилення ефективної роботи обласної та регіональних МКМР	Кількість проведен их	4	4	4	4	4	

МКМР), що утворена при облдержадміністрації		засідань МКМР						
Кількість учнівської та студентської молоді для якої було проведено інноваційні правоосвітницькі заходи серед населення	Підвищення рівня правової освіти учнівської та студентської молоді	Кількість заходів	10000	10000	10000	10000	10000	
Кількість проведених інформаційно-роз'яснювальних семінарів на правову тематику для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно–технічної) освіти та вищої освіти	Підвищення рівня правової освіти педагогічних працівників	Кількість заходів	4	4	4	4	4	
Кількість проведених постійно діючих семінарів з метою підвищення рівня правових знань працівників юридичних служб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій області	Координація правоосвітньої роботи серед юридичних служб, аналіз змін у законодавстві України	Кількість заходів	8	8	8	8	8	
Кількість проведених огляд – конкурсів на кращу організацію правоосвітньої та правовиховної роботи в закладах освіти	Покращення організації правоосвітньої та правовиховної роботи в навчальних закладах	Кількість заходів	1	1	1	1	1	
Кількість проведених конференцій «Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти», видання матеріалів конференції	Вивчення та впровадження кращого досвіду правової освіти населення, визначення	Кількість конференцій	1	1	1	1	1	

	пропозицій по вдосконаленню надання безоплатної правової допомоги, чинного законодавства у сфері права							
Кількість проведених семінарів, тренінгів, вебінарів тощо з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Покращення якості надання безоплатної правової допомоги	Кількість заходів	40	40	40	40	40	
Кількість проведених виїзних семінарів в містах та районах області з питань правової спроможності територіальних громад та реалізації державних механізмів доступу до безоплатної правової допомоги	Підвищення рівня правової освіти населення територіальних громад (державні службовці, посадові особи органів місцевого самоврядування та ін.)	Кількість семінарів	9	9	9	9	9	
Кількість розроблених, виданих та розповсюджених інформаційних буклетів, брошур, плакатів з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Підвищення рівня правової освіти населення на різну правову тематику в залежності від потреб суспільства	Кількість інформаційних буклетів, брошур, плакатів та їх тираж	8000 - буклетів 2600 - інформаційних плакатів	8000 - буклетів 2600 - інформаційних плакатів	8000 - буклетів 2600 - інформаційних плакатів	8000 - буклетів 2600 - інформаційних плакатів	8000 - буклетів 2600 - інформаційних плакатів	

Кількість розроблених, виданих та розповсюджених методичних посібників з питань правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги	Підвищення рівня правової освіти населення на різну правову тематику в залежності від потреб суспільства	Кількість методичних посібників в та їх тираж	4 по 500 шт. кожен	4 по 500 шт. кожен	4 по 500 шт. кожен	4 по 500 шт. кожен	4 по 500 шт. кожен	
Кількість проведених заходів щодо інформування громадян про правову політику держави, забезпечення прав і свобод людини у рамках відзначення Дня юриста, Дня адвоката та Дня безоплатної правової допомоги із нагородженням кращих знавців права	Підвищення рівня правової освіти учнівської та студентської молоді та відзначення кращих знавців права	Кількість заходів	6	6	6	6	6	
Висвітлювати у місцевих газетах, агентствах, аудіо візуальних та інших ЗМІ, які мають значні тиражі та сфери розповсюдження інформації, про право осіб на безоплатну правову допомогу, кращі практики захисту адвокатами населення, успішні справи та новації в законодавстві	Підвищення рівня правової освіти, стрімке підвищення обізнаності про можливість отримати безоплатну правову допомогу	Кількість заходів	20 телепередач/телевізійних сюжетів	20 телепередач / телевізійних сюжетів	20 телепередач/телевізійних сюжетів.	20 телепередач/телевізійних сюжетів	20 телепередач/телевізійних сюжетів	
Виготовлення та демонстрація соціальної реклами інформаційно-роз'яснювального характеру з правової тематики та доступу до безоплатної правової допомоги (виготовлення відеороликів, плакатів, листівок, іншої друкованої продукції, розміщення її в ЗМІ, в громадському транспорті, в громадських місцях на	Підвищення рівня правової освіти шляхом використання нових технологій, стрімке підвищення обізнаності про можливість отримати	Кількість заходів	30 сітілайтів, 2 призматрона, запис 4 відеороликів	30 сітілайтів, 2 призматрона, запис 4 відеороликів	30 сітілайтів, 2 призматрона, запис 4 відеороликів	30 сітілайтів, 2 призматрона, запис 4 відеороликів	30 сітілайтів, 2 призматрона, запис 4 відеороликів	

світлодіодному екрані, на біг-бордах, сіті-лайтах, та ін.)	безоплатну правову допомогу							
Кількість розробленої, виданої та розповсюдженої щомісячної газети юридично-просвітницького спрямування «Правовий вісник»	Підвищення рівня правової освіти населення, інформування населення про новації в законодавстві та прогресивні реформи в Україні	Кількість газет	1000	1000	1000	1000	1000	

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

1. Програма реалізується шляхом здійснення її заходів виконавцями, визначеними програмою.

2. Безпосередній контроль за виконанням заходів програми, цільовим та ефективним використанням залучених коштів несуть відповідальні виконавці – Юридичний департамент обласної державної адміністрації та Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.

3. Відповідальні виконавці програми:

1) щорічно здійснюють обґрунтовану комплексну оцінку результатів виконання програми та за потреби розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання програми та окремих заходів тощо. Відповідальні виконавці довгострокової програми після завершення відповідного етапу її дії готують пропозиції щодо уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, строків виконання програми та окремих заходів на наступні етапи програми;

2) щорічно до 20 січня наступного за звітним роком подають Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій облдержадміністрації інформацію про виконання програми, а також пояснювальну записку. Пояснювальна записка має містити: інформацію про мету програми, відповідального виконавця та головного розпорядника бюджетних коштів, рівень виконання завдань і заходів, визначених програмою; результативні показники успішності в динаміці з початку реалізації програми; оцінку ефективності та пропозиції щодо подальшого її виконання (за потреби). У разі невиконання запланованого – обґрунтування причин невиконання. Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій облдержадміністрації веде облік затверджених програм та звітів про їх виконання для підготовки щорічного звіту про виконання Програми економічного і соціального розвитку Полтавської області;

3) оприлюднюють на офіційному сайті облдержадміністрації інформацію про виконання програми, дотримуючись форми звітності.

4. Виконання програми припиняється після закінчення встановленого строку. Відповідальними виконавцями програми готується заключний звіт про результати її виконання у терміни, встановлені обласною радою, та подається на розгляд обласній раді разом з обґрунтованою пояснювальною запискою. Пояснювальна записка до заключного звіту повинна містити наступну інформацію: досягнення мети програми; рівень виконання запланованих заходів; динаміка результативних показників (показників успішності) за весь строк дії програми; робота учасників бюджетної програми з її виконання (у разі її невиконання – обґрунтування причин невиконання або недосягнення очікуваних результатів).

**Директор Юридичного департаменту
Полтавської обласної державної
адміністрації**

А. ОЛЕФІР